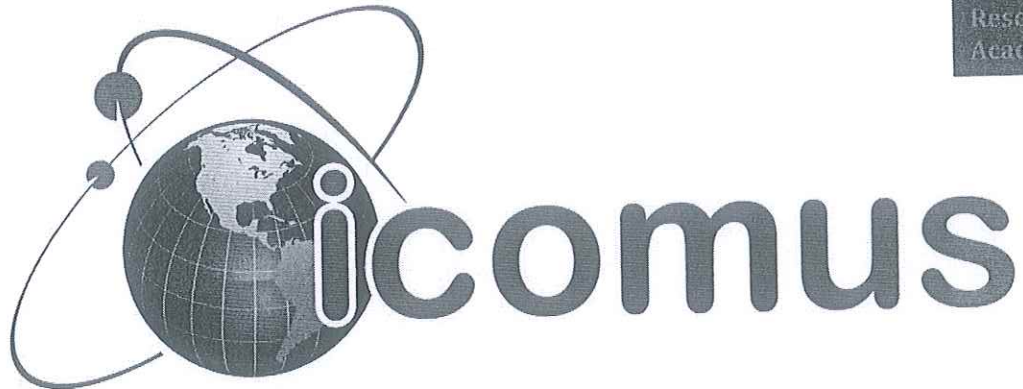

Ed. Hasan GOKSU

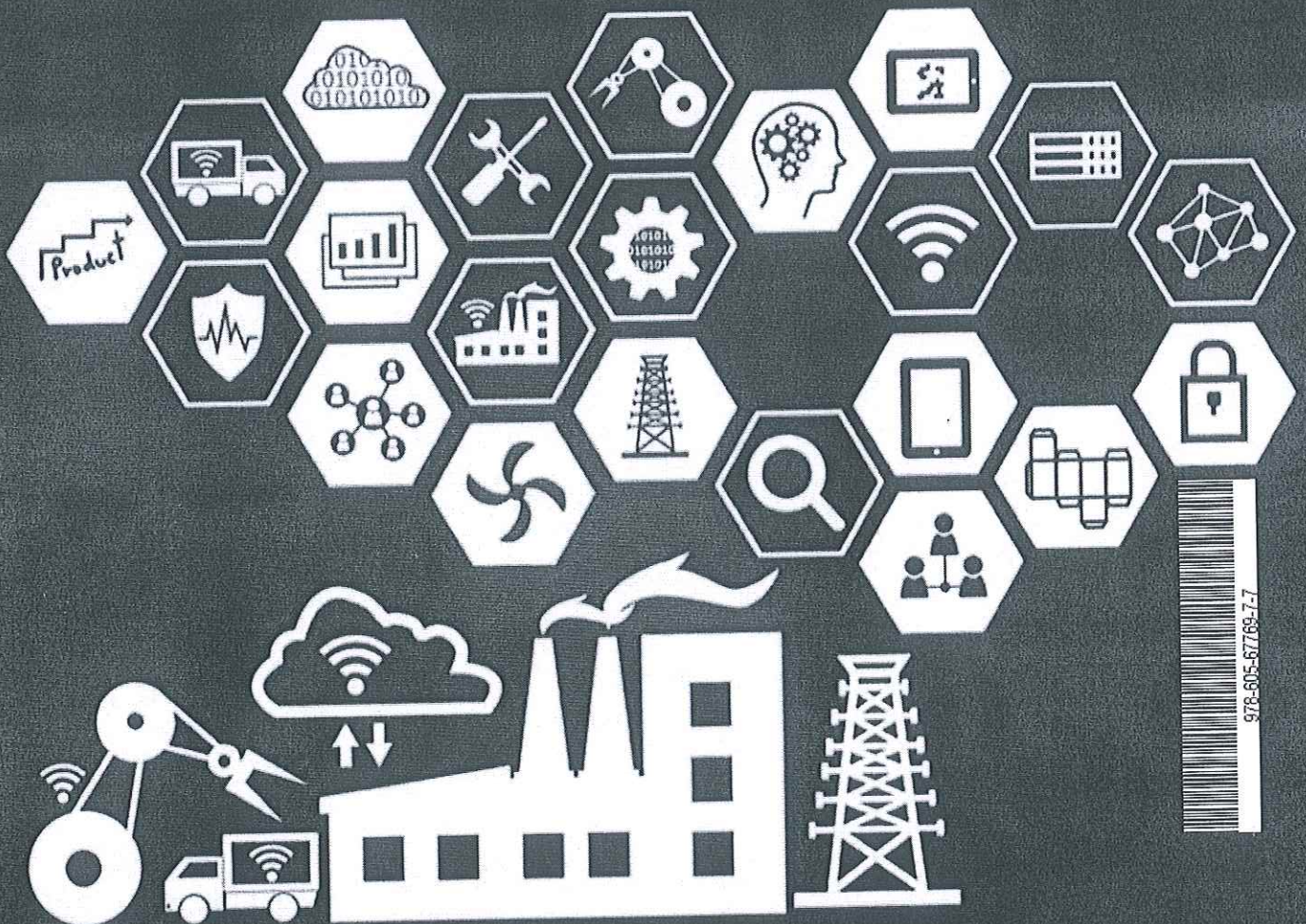
SRA
Strategic
Researches
Academy
Academic Publishing

International Conference on Multidisciplinary Sciences

25-26 November, 2017 • Ramada Ankara Hotel
Ankara/Turkey

Proceedings

International Conference on Multidisciplinary Sciences
25-26 November 2017, Ramada Ankara, Ankara/Turkey

We work with leading authors to develop the strongest academic materials with bringing cutting-edge thinking and best learning practice to a global world.

International Conference on Multidisciplinary Sciences
25-26 November 2017, Ramada Ankara, Ankara/Turkey

SRA Academic Publishing
(Strategic Researches Academy)

visit us on the World Wide Web at:
www.stracademy.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without either the prior written permission of the publisher or a license permitting restricted copying.

All trademarks used herein are the property of their respective owners. The use of any trademark in this text does not vest in the author or publisher any trademark ownership rights in such trademarks, nor does use of such trademarks imply any affiliation with or endorsement of this book by such owners.

ISBN: 978-605-67769-7-7
Copyright © 2017 by Hasan GOKSU

Printed in the Turkey

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data
International Conference on Multidisciplinary Sciences (icomus) Abstracts Book / edited by Hasan GOKSU
p. cm.

ISBN 978-605-67769-7-7

Scientific Board

- Prof. Dr. Adela Franzé Mudanó, Universidad Complutense de Madrid, Spain
Prof. Dr. Ayanniyi Bako Alhassan, University of Wales, United Kingdom
Prof. Dr. Brian D. Gregory, Franklin University, United States of America
Prof. Dr. D. Jose María Ruiz Ruiz, Universidad Complutense de Madrid, Spain
Prof. Dr. Enrique Luque, Universidad Autónoma de Madrid, Spain
Prof. Dr. Flavia Heloisa Santos, University of Minho, Portugal
Prof. Dr. George Costa, Democritus University of Thrace, Greece
Prof. Dr. İbrahim Atilla Acar, İzmir Katip Çelebi University, Turkey
Prof. Dr. İsmail Bekçi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Turkey
Prof. Dr. Jennifer J. Argo, University of Alberta, Canada
Prof. Dr. Maria Jose Falcon Y. Tella, Complutense University of Madrid, Spain
Prof. Dr. RADI Mohamed, Université Al-Hussein Bin Talal, Jordan
Prof. Dr. Ricardo Becerro de Bengoa DPM, Complutense de Madrid, Spain
Prof. Dr. Salih Ceylan, Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Prof. Dr. Şeref Kalaycı, Karadeniz Teknik University, Turkey
Prof. Dr. Wang Huili, Dalian University of Technology, China
Prof. Dr. Elena A. Makarova, Institute of Management and Economics, Russian Federation
Prof. Dr. Vivien A Beattie, University of Glasgow, United Kingdom
Prof. Dr. Wayne Evans, Trent University, Canada
Prof. Dr. George Chiladze, The University of Georgia, Georgia
Assoc. Prof. Dr. Ayşe Dilek Öğretir Özçelik, Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Emrah Atay, Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Helen Mallette, Mount Saint Vincent University, Canada
Assoc. Prof. Dr. Kai-Long Hsiao, Taiwan Shoufu university, Taiwan
Assoc. Prof. Dr. Kamariah Dola, University Putra Malaysia, Malaysia
Assoc. Prof. Dr. Kemal Göral, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Kristin Diehl, USC Marshall School, United States
Assoc. Prof. Dr. Nurullah Kurutkan, Düzce University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Omer Kursad Tufekci, Suleyman Demirel University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Rıdvan Ekmekçi, Pamukkale University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Salih Zeki Genç, Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Serdar Aybek, Celal Bayar University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Umbreen Javaid, University of the Punjab, Pakistan
Assoc. Prof. Dr. Vijayaletchumy Subramaniam, University Putra Malaysia, Malaysia
Assist. Prof. Dr. Ajeet Jaiswal, Pondicherry University, India
Assist. Prof. Dr. Aplanslan Murad Kasalak, Akdeniz University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Ashfaque Ahmad Ayah, University of Sargodha, Pakistan
Assist. Prof. Dr. Assiotis Andreas, University of Cyprus, Cyprus
Assist. Prof. Dr. Erkan Çetinkaya, Adnan Menderes University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Haktan Sevinç, Iğdır University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Jose M. Merigo Lindahl, University of Barcelona, Spain
Assist. Prof. Dr. Merter Akıncı, Ordu University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Mohd Shakir, Hamdard Nagar, India
Assist. Prof. Dr. Nezihe Tüfekci, Süleyman Demirel University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Okan Bütünler, Düzce University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Olcay Kiliç, Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Rana İçmen, Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Wei Li, Frostburg State University, United States of America

Assist. Prof. Dr. Wenjuan (Wendy) Xu, Frostburg State University, United States of America
Assist. Prof. Dr. Gülseren Yurcu, Akdeniz University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Yeter Aytül Dağlı Ekmekçi, Pamukkale University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Zeki Akıncı, Akdeniz University, Turkey
Dr. Adnan Iqbal, Prince Sultan University Riyadh, Saudi Arabia
Dr. Chinyere Samuel Ecoma, Veritas University Abuja, Nigeria
Dr. Dan Ioan Topor, Hyperion University, Romania
Dr. Fabrizio Rossi, University of Cassino and Southern Lazio, Italy
Dr. Gary Cokins, Analytics-Based Performance Management LLC, United States of America
Dr. Georgia Yfantidou, Democritus University of Thrace, Greece
Dr. Marco Sorrentino, Pegaso Telematic University, Italy
Dr. Manuel Jaen Garcia, University of Almeria, Spain
Dr. Muhammed Ali El-Haiji, Liverpool John Moores university, United Kingdom
Dr. Nkasiobi Silas Oguzor, Omuko-Rivers State University, Nigeria
Dr. Olena Sokolovska, Research Institute of Fiscal Policy, Ukraine
Dr. Raj Das, University of Auckland, New Zealand
Dr. Redd R.J.G. Branner, Franklin University, United States of America
Dr. Tatiana Danescu, Petru Maiour University, Romania
Dr. Saheed Ahmad Rufai, University of Lagos, Nigeria
Dr. Sorin Briciu, 1 Decembrie 1918 University, Romania
Dr. Sreekanth Rallapalli, Botho University, Africa
Dr. Vedat Bayraktar, Gazi University, Turkey
Dr. Veland Ramadani, South East European University, Macedonia
Dr. Yogita Beri, Banaras Hindu University, India

İçindekiler / Contents

<i>6 Year Old Pre-School Children's Expectations of their Mothers</i>	1
Assoc. Prof. Hatice BEKİR & MA Student Remzi AYDIN	1
<i>Su Ürünleri Yetiştiriliği Yapılan İşletmelerde İş Sağlığı ve Güvenliği</i>	2
Ali ÖZ.....	2
<i>Atlas Jet'in Rekabet Avantajı Elde Etmesinde Deneysel Pazarlamanın Rolü: Uçan Bayan Aşçılar</i>	3
Doç. Dr. Ömer Kürşad TÜFEKÇİ, Öğr. Gör. Hasan GÖKSU, Öğr. Gör. Mehmet Ensari KALENDEROĞLU & Öğr. Gör. Murat BAŞ.....	3
<i>Eğitim Bilimleri Alanında Gerçekleştirilen Modsal Betimleme Temalı Tezlerin İncelenmesi: Bir İçerik Analizi Çalışması</i>	4
Arş. Gör. Kadriye BAYRAM	4
<i>Research on the Effect of the Nature Education Project on the Students in Terms of Various Variables</i>	5
Cumhur TÜRK, Nazan OCAK İSKELELİ & Semih KAYNAK.....	5
<i>Kaynakçılığın Çalışma Hayatındaki Risklerinin Değerlendirilerek Önleme ve Korunma Politikaları Oluşturulması</i>	6
Ali ÖZ.....	6
<i>Ölüme Bağlı Tasarrufların Tenkisi</i>	7
Burak KARA	7
<i>Teacher Training for Bilingual Pre-School Education</i>	8
Assoc. Prof. Hatice BEKİR.....	8
<i>Sinop İlinde Unutulmaya Yüz Tutmuş Yöresel Yemeklerin Restorantlara Kazandırılmasına Yönelik Bir Araştırma</i>	9
Hasan GÖKSU, Şeyma PURÇLUTEPE & Mert BÜTÜN.....	9
<i>A Study On The Acquisition Of Forgotten Local Foods To Restaurants In</i>	9
<i>Tercih Edilen Temsil Modları, Kullanım Düzeyleri ve Temsiller Arasındaki Geçiş Bakımından Laboratuvar Ders Materyalinin Konu Bağlamında Değerlendirilmesi</i>	10
Arş. Gör. Kadriye BAYRAM	10
<i>İşten Ayrılma Niyeti ve Tükenmişlik İlişkisi: Banka Çalışanları Üzerine Bir Araştırma</i>	11
Yrd. Doç. Dr. Mine HALİS & Faika Selcen AKILLIOĞLU	11
<i>A Study on the Performance of Path Loss Calculation Model for Indoor Localization by Using RSSI Values</i>	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Kübra N. Karaca & Assoc. Prof. Kerem Küçük	12
<i>Level of Practices Environmental and Environmental Accounting in Hotel and Housing Operations: A Research on Şanlıurfa City</i>	13
Assist. Prof. Ömer Faruk DEMİRKOL & Lec. Neslihan TANCI YILDIRIM	13
<i>Ambulans Araçlarında Oksijen Kaçaklarının Algılanması ve Alınacak Önlemlerin İş Sağlığı ve Güvenliği Yönünden İncelenmesi</i>	14
Ali ÖZ, Mustafa ARI, Nurettin ARPAÇ, Selami SAĞIROĞLU & Ayşegül VURAL.....	14

<i>Food And Beverage of the Cost Control in Hotel and Housing Operations: A Research on Sanliurfa City</i>	15
Assist. Prof. Ömer Faruk DEMİRKOL	15
<i>Yöresel Yemeklerin Günümüz Mutfağına Kazandırılması Kapsamında Isparta İli Keçiborlu İlçesi İncesu Köyünde Bir Değerlendirme</i>	16
Gürkan KALKAN, Murat BAŞ & Dilan TAŞKIN	16
<i>Küresel Grafit Dökme Demir Fren Disklerinin Taşıtlarda Kullanımının Frenleme Performansı ve Frenleme Gürültüsü Açısından İncelenmesi</i>	17
Ali ÖZ & Selami SAĞIROĞLU	17
<i>The Use of Different Reinforcement Systems in Deep Excavations</i>	18
Utkan Mutman & Alihsan Karaosmanoğlu.....	18
<i>A Research on Burnout Syndrome in Members of Accounting Profession in Şanlıurfa City</i> 19	
Assist. Prof. Ömer Faruk DEMİRKOL	19
<i>Batı Akdeniz Havzası Taşkın Debilerinin L Momentler Yöntemi Ve Noktasal Taşkın Frekans Analizi İle Belirlenmesi</i>	20
Mahsum AYDIN & Fatma Fehime AYDIN	20
<i>Translation Philosophy</i>	21
Cem AKDOĞAN & A. Nursen DURDAĞI	21
<i>Gıda Maddelerinde Aflatoxin: Engellenmesine Yönelik Çalışmalar</i>	22
Aslı ÇELİKEL, Semra GÜRBÜZ & Tuğba ARIK YÜKSEL	22
<i>Aflatoxin in Food: Studies for Prevention</i>	22
<i>Pazarlama Sistemleri Yaklaşımı: Ortaya Çıkışı Ve Gelişim Süreci</i>	23
Yrd.Doç.Dr. Ahmet KAYAOĞLU	23
<i>Hidrolojik Verilerdeki Aykırı Değerlerin Tespiti İçin Yeni Bir Yöntem</i>	24
Mahsum AYDIN & Fatma Fehime AYDIN	24
<i>Gıda İşletmelerinde HACCP Uygulamaları: Küçük Ölçekli İşletmelerde Karşılaşılan Zorluklar</i>	25
Semra Gürbüz, Aslı Çelikel & Tuğba Arık Yüksel	25
<i>Calculating Overall Effectiveness in Serial Subsystem with Multiple Product</i>	27
Duygu Yılmaz Eroğlu	27
<i>D-8 Ülkelerinde Biyokütle Enerjisi Tüketimi ile Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişki</i>	28
Yrd. Doç. Dr. Fatma Fehime AYDIN	28
<i>Comparison of Image Analyzes of Figures after Multiple Washing Applied on Textile Surfaces with Different Printing Systems</i>	29
Pelin HAYTA, Memnun DEMİR & Alev ERENLER	29
<i>Çalışanların İş Kıyafetine Yönelik Tutumları: SDÜ Isparta Meslek Yüksekokulu Aşçılık ve Turizm Programı Öğrencilerine Yönelik Bir Çalışma</i>	30
Yrd. Doç. Dr. Ömer Akgün TEKİN & Öğretim Görevlisi Gürkan KALKAN	30
<i>The Effects of Innovation on Economic Growth in the Emerging Market Economics: Panel Data Analysis</i>	31
Ali ALTINER & Yılmaz TOKTAŞ.....	31

<i>Bayburt İlinde Arıcılığın Ekonomik ve Sosyal Açından Değerlendirilmesi.....</i>	52
Kurtuluş MERDAN	52
<i>Letgo ve Gardrops Üzerinden Çevrimiçi İkinci El Tüketim</i>	53
Yrd. Doç. Dr. Ceren Yegen	53
<i>Destinasyonların Sahneye Yansıyan Yüzü Filmler: Cehennem/Inferno Örneği.....</i>	54
Yrd.Doç.Dr. Ayşad GÜDEKLI, Doç.Dr. Rüya EHTİYAR & Doç.Dr. Özlem Fatma GÜZEL	54
<i>Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kiş Turizmine Bakış Açıları Üzerine Bir Araştırma</i>	55
Öğr. Gör. Murat BAŞ, Öğr. Gör. Mehmet Ensari KALENDEROĞLU & Öğr. Gör. Hasan GÖKSU	55
<i>Adaptive traffic signal control with artificial neural networks.....</i>	57
Burcu Çağlar GENÇOSMAN	57
<i>Türk Siyasi Hayatında Önemli Bir Dönüşüm: Merkez Sağ Siyasetin Eriyişi.....</i>	58
Yrd. Doç. Dr. Dilşad TÜRKMEÑOĞLU KÖSE	58
<i>Industrial Property Law Compromise.....</i>	59
Asst. Prof . Murat ERDEM	59
<i>Aşçılık Eğitimi Alan Öğrencilerin Demografik Özellikleri ile Kişilik Tutumları Arasındaki İlişki</i>	61
Öğr. Gör. Mehmet Ensari KALENDEROĞLU	61
<i>Otel İşletmelerinde Çalışanların Duygusal Emek Tutumları: Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği</i>	62
Öğr. Gör. Mehmet Ensari KALENDEROĞLU	62
<i>Çalışanların İş Kıyafetine Yönelik Tutumları: SDÜ Isparta Meslek Yüksekokulu Aşçılık ve Turizm Programı Öğrencilerine Yönelik Bir Çalışma.....</i>	63
Yrd. Doç. Dr. Ömer Akgün TEKİN & Öğretim Görevlisi Gürkan KALKAN	63
<i>Otel ve Konukevi İşletmelerinde Yiyecek- İçecek Bölümünün Maliyet Kontrolü: Şanlıurfa İlinde Bir Araştırma.....</i>	71
Assist. Prof. Omer Faruk DEMIRKOL	71
<i>Metilen Blu Pd/Cu@Cnt Katalizörü ile Geri Dönüşüm Malzemeden Üretilmiş Dokusuz Yüzeylerle Atık Sulardaki Yabancı Maddelerin Filtrasyonu</i>	85
Gülhan PINARLIK, Bahdişen GEZER	85

Gıda İşletmelerinde HACCP Uygulamaları: Küçük Ölçekli İşletmelerde Karşılaşılan Zorluklar

Semra Gürbüz¹, Aslı Çelikel² & Tuğba Arık Yüksel³

Özet

Gıda kaynaklı hastalıkların sıklıkla görülmesi, gıda güvenliğini tehdit eden krizler, ulusal ve uluslararası gıda ticaretindeki sürekli artış gıda güvenliğini sağlama konusundaki çalışmalarının yoğun olarak devam etmesini de beraberinde getirmektedir. Günümüzde gıda güvenliğini sağlamada, Kritik Kontrol Noktalarının Tehlike Analizi (HACCP) prensiplerine dayalı Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi uygulanmasının faydaları ve önemi dünyada çok geniş kabul görmektedir. Bu çalışmada küçük ölçekli gıda işletmelerinde HACCP planının uygulanması konusunda karşılaşılan sorunların irdelenmesi amaçlanmıştır. Resmi yetkililer tarafından yapılan denetim çalışmaları ile bilimsel çalışma sonuçları HACCP uygulamaları açısından farklı büyüklüğe sahip gıda işletmeleri arasında homojen bir dağılım bulunmadığını göstermektedir. İşletmelerin Gıda Güvenliği Yönetim Sistemini kurmalarındaki zorluklar ve engeller; ekonomik, teknik ve personele ilişkin konular olmak üzere genel olarak üç başlıkta toplanabilmektedir. Bu konularda yeterliliğe sahip büyük ölçekli gıda işletmelerinin çoğunluğunda HACCP planlarının oluşturulduğu ve uygulandığı, küçük ölçekli gıda işletmelerinin ise sorunlar yaşadığı görülmektedir. Küçük ölçekli işletmelerde; HACCP planını geliştirmek için yeterli sayıda ve eğitilmiş personelin olmaması, personelin sık sık değişmesi, kullanılan dili yeterince bilmeyen personel çalıştırılması sıklıkla karşılaşılan zorluklardır. Yeterli kaynaklara sahip olmayan işletmelerde ürün çeşitliliğinin fazla olması da zorlaştırıcı ilave bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. Bu durumlarda küçük ölçekli işletmeler dışarıdan uzman kullanarak HACCP planı geliştirebilmektedir. Bu durumda işletmeye özel gereksinimlerin plana yansıtılmaması riski ortaya çıkabilmektedir. Bazı işletmeler ve resmi kontrol yetkilileri arasında, ön gereksinim programları ile HACCP in rolü, kullanılan terminoloji ve uygulama açısından anlayış birlikteliğinin sağlanamaması da uygulama konusunda karşılaşılan zorluklardan bir diğerini oluşturmaktadır. Uygun olmayan ve üretimdeki güvenliği garantilemeyen planlar ek bir fayda getirmediği gibi güvenlik seviyesini azaltmakta ve ekstra iş yükü getirmektedir. Sektörde sınırlı sayıda büyük ölçekli işletme, çok sayıda ise küçük ölçekli işletme mevcuttur, bu nedenle küçük ölçekli işletmeler tarafından uygulanabilecek daha basitleştirilmiş ve kullanımı kolay modellerin geliştirilmesine yönelik çabaların artırılması güvenli gıda üretim ve sunumunu temin etmek açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: HACCP, zorluklar, küçük ölçekli işletmeler, gıda güvenliği

HACCP Practices in Food Enterprises: Difficulties Encountered in Small Scale Enterprises

Abstract

The frequent occurrence of foodborne illnesses, crises threatening food safety and the constant increase in the national and international food trade leads to intensive studies on food safety. Today, the benefits and significance of implementing a Food Safety Management System based on the principles of Hazard Analysis of Critical Control Points (HACCP) are widely accepted for providing food safety. In this study, the evaluation of the difficulties and problems encountered in the

¹ Mardin Artuklu Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

² Mardin Artuklu Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

³ Mardin Artuklu Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

implementation of the HACCP plan in small scale food enterprises was aimed. The results of the controls done by the official authorities and the results of the scientific studies have shown that there is no homogeneous distribution among the enterprises of different sizes in terms of HACCP implementations. Difficulties and challenges for the enterprises to establish a Food Safety Management System can be grouped, generally, under three main topics as economic, technical and personnel related issues. In the majority of large-scale food enterprises with sufficient qualifications, HACCP plans have been established and implemented whereas small-scale food enterprises are experiencing difficulties. The lack of qualified and trained staff to develop the HACCP plan, frequent staff changes and employing the personnel who do not have sufficient command of the language used are the main challenges in small-scale enterprises. The high product diversity in enterprises that do not have adequate resources also appears as an additional complicating factor. In these cases, small-scale enterprises can develop a HACCP plan using external experts. This results in a risk that business-specific requirements cannot be reflected in the plan. The lack of consensus between enterprises and official control authorities concerning the roles of pre-requisite programs and HACCP, the terminology used and the application constitutes another difficulty in implementation. Plans that are not suitable and that do not guarantee safety in production do not add any additional benefits; they also reduce the level of safety and bring extra workload. There are a limited number of large-scale enterprises whereas there are many small-scale enterprises in the sector. Therefore, it is important to increase the efforts for developing more simplified and easy to use models that can be implemented by small-scale enterprises to ensure safe food production and provision.

Keywords: HACCP, challenges, small-scale enterprises, food safety